

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่สัมพันธ์กัน: กรณีศึกษา ชาร์ลอตต์ แมงมุมเพื่อนรัก

ปรีดี ปลื้มสำราญกิจ¹

พิชญ์ นิรุจน์รัตน²

พิมพ์ภัทร ทำสวน³

บทคัดย่อ

วรรณกรรมเยาวชนเป็นวรรณกรรมที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับพัฒนาการของเยาวชน ดังนั้นการอ่านวรรณกรรมเยาวชนจึงเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมให้เยาวชนทุกคนมีนิสัยรักการอ่านและรักการเรียนรู้ไปสู่การอ่านในระดับสูง บทความเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กันในด้านตัวละคร ฉาก และแนวคิด โดยมีวิธีวิจัยคือการวิจัยแบบการวิเคราะห์เนื้อหา โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลและแบบวิเคราะห์เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขอบเขตการวิจัยคือการวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนเล่มหลักที่นำมาศึกษา คือ ชาร์ลอตต์ แมงมุมเพื่อนรัก และวรรณกรรมเล่มอื่นที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กัน ผลการวิเคราะห์ประเด็นที่น่าสนใจและการวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนเล่มอื่นที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กัน คือ ตัวละครเป็นแมงมุม มีเรื่องที่มีประเด็นคล้ายกันจำนวน 1 ชื่อเรื่อง ฉากในโรงนา มีเรื่องที่มีประเด็นคล้ายกันจำนวน 2 ชื่อเรื่อง แนวคิดเรื่องมิตรภาพระหว่างคนกับสัตว์ มีเรื่องที่มีประเด็นคล้ายกันจำนวน 6 ชื่อเรื่อง และแนวคิดเรื่องมิตรภาพระหว่างเพื่อน มีเรื่องที่มีประเด็นคล้ายกันจำนวน 4 ชื่อเรื่อง

คำสำคัญ: วรรณกรรมเยาวชน, ความสัมพันธ์, การวิเคราะห์

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง อีเมล: preedee.p@ru.ac.th

² อาจารย์ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวรรณกรรมสำหรับเด็ก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อีเมล: pitchayan@g.swu.ac.th

³ อาจารย์ สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์และการจัดการแหล่งเรียนรู้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา อีเมล: pimprapat.t@nrru.ac.th

An Analysis of Youth Literature with Correlation: A Case Study of Charlotte's Web

Preedee Pluemsamrungi¹

Pitchaya Nilrungratana²

Pimprapat Thamsuan³

Abstract

Children's literature is characterized by content aligned with the developmental stages of young people. Therefore, reading children's literature is a crucial medium for fostering a love of reading and learning in all youth, leading to higher levels of reading. This article aims to analyze children's literature with related themes in terms of characters, settings, and themes. The research methodology employed content analysis, using data recording and analysis forms as the primary tools for data collection. The scope of the research includes the analysis of the main children's literature work studied, namely "Charlotte's Web" and other related works. The results of the analysis of interesting aspects, including the following: One title features a spider as the main character; two titles feature a barn setting; six titles feature the theme of friendship between humans and animals; and four titles feature the theme of friendship among peers.

Keywords: Children Literature, Relationship, Analysis

¹ Assistant Professor, The Department of Library Science, Faculty of Humanities, Ramkhamhaeng University E-mail: preedee.p@ru.ac.th

² Lecturer, Bachelor of Arts Program in Children's Literature, Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University E-mail: pitchayan@g.swu.ac.th

³ Lecturer, Department of Information Science and Resource Management, Faculty of Humanities and Social Science Nakhon Ratchasima Rajabhat University E-mail: pimprapat.t@nrnu.ac.th

บทนำ

การส่งเสริมให้ประชากรในประเทศมีนิสัยรักการอ่านนั้นเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติอย่างยิ่ง เพราะการอ่านก่อให้เกิดความรู้ ประสบการณ์ การพัฒนาทักษะทางสมอง แต่สถิติในปัจจุบันพบว่าเด็กและเยาวชนไทย ร้อยละ 22.5 มีพัฒนาการด้านการอ่านที่ล่าช้า ภาครัฐพยายามส่งเสริมให้เกิดโครงการกระตุ้นการอ่านอย่างต่อเนื่อง เพื่อแก้ไขปัญหาปัญหานี้ (ThaiHealth Promotion Foundation, 2026) การแก้ปัญหาพัฒนาการด้านการอ่านนั้น สัมพันธ์กับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับเด็กและเยาวชน และส่งเสริมให้เกิดการอ่านอย่างมีคุณภาพ

วรรณกรรมเยาวชนหรือวรรณกรรมเด็กเป็นหนังสือที่แต่งขึ้นสำหรับผู้อ่านซึ่งส่วนใหญ่เป็นเยาวชนหรือเด็ก โดยนำเสนอเนื้อหาที่เยาวชนหรือเด็กสนใจ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชนหรือเด็กได้อ่านหรือเรียนรู้ตามความเหมาะสมกับวัย (Chiengthong, 1987; Tomlinson & Lynch-Brown, 2008) วรรณกรรมเยาวชนมีหลายประเภท เช่น บทกล่อมเด็ก นิทานชาวบ้าน นิยาย เรื่องสั้น หนังสือภาพ เป็นต้น การอ่านของเยาวชนจะแตกต่างกันไปในแต่ละช่วงวัย เด็กเล็กสนใจภาพวาดในหนังสือและมีจินตนาการตามที่ได้เห็นภาพประกอบในหนังสือ ในขณะที่เยาวชนหรือเด็กโตสนใจเนื้อหาที่ใกล้เคียงกับเรื่องราวในชีวิตของตนเองซึ่งอาจมีทั้งความตื่นเต้น ความเศร้า และความสุข วรรณกรรมเยาวชนมีผลสะท้อนที่แตกต่างกันไปในแต่ละช่วงวัย ความคิด และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล (Intarakamhaeng, 1977) วรรณกรรมเยาวชนจึงเป็นสื่อสำคัญในการส่งเสริมให้เยาวชนทุกคนมีนิสัยรักการอ่านและรักการเรียนรู้นำไปสู่การอ่านในระดับสูงขึ้นไป

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนแบ่งเป็นการวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์การใช้ภาษา การวิเคราะห์เนื้อหาประกอบด้วย โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉาก สารัตถะ และกลวิธีการเล่าเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาช่วยให้ทราบความเชื่อ ค่านิยม และสภาพสังคมวัฒนธรรมที่ปรากฏ สำหรับการวิเคราะห์การใช้ภาษา ประกอบด้วย การเลือกใช้ถ้อยคำและการใช้สำนวนโวหาร (Mallikamas, 1995) นอกจากนี้การวิเคราะห์เนื้อหาอาจเพิ่มการวิเคราะห์แนวคิดหรือแก่นของเรื่องได้ด้วย

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่สัมพันธ์กันในบทความนี้เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาในลักษณะ โดยกำหนดขอบเขตที่ศึกษาคือ ตัวละคร ฉาก และแนวคิด ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงเนื้อหาของวรรณกรรมหลายเล่มที่มีความสัมพันธ์กันเข้าด้วยกัน เพื่อให้มองเห็นรูปแบบ ความคล้ายคลึง และความแตกต่างระหว่างวรรณกรรมได้อย่างเป็นระบบ เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนที่สนใจประเด็นหรือตัวละครในเรื่องสามารถเชื่อมโยงไปสู่การอ่านวรรณกรรมเล่มอื่นที่มีความสัมพันธ์กันได้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการอ่านอย่างต่อเนื่อง การเลือกวรรณกรรมเยาวชนเล่มอื่นที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กันนั้นจะคัดเลือกจากหนังสือในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางสำหรับบรรณารักษ์ในการจัดหา การบริการ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางสำหรับผู้อ่านและผู้สนใจทั่วไปในการเลือกวรรณกรรมเยาวชนที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันหรือมีประเด็นที่

สนใจคล้ายกัน เพื่อก่อให้เกิดการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในหมู่เด็ก เยาวชน และประชาชนไทย อันนำไปสู่การพัฒนาประเทศด้วยการอ่านที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กันในด้านตัวละคร ฉาก และแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่สัมพันธ์กัน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นวิธีการหลักในการศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยมาจาวรรณกรรมเยาวชน โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยแบ่งแหล่งข้อมูลออกเป็น 2 กลุ่มหลัก คือ วรรณกรรมเยาวชนเล่มหลัก และวรรณกรรมเยาวชนที่มีเนื้อหาสัมพันธ์ ประกอบกับการศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องการใช้ทฤษฎีสัมพันธบท (Intertextuality) วิเคราะห์งานเขียนสร้างสรรค์ที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่าน

1.1 วรรณกรรมเยาวชนเล่มหลัก ได้แก่ หนังสือเรื่อง ชาร์ลลอตต์ แมงมุมเพื่อนรัก เกณฑ์ในการคัดเลือกวรรณกรรม ประกอบด้วย 1) เป็นทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือที่มีให้บริการในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา 2) เป็นวรรณกรรมเยาวชนที่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายและได้รับความนิยมระดับสากล 3) เป็นหนังสือที่ทรงคุณค่าทางวรรณศิลป์ โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์คือการได้รับรางวัลนิวเบอรี (Newbery Honor Medal) 4) เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาเรียนสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ทำให้ผู้อ่านและเยาวชนไทยสามารถเข้าถึงได้ง่าย และ 5) เป็นฉบับแปลที่มีการใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย และมีเนื้อหาใกล้ตัวเยาวชน

1.2 วรรณกรรมเยาวชนที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กัน ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจและคัดเลือกวรรณกรรมเยาวชนเล่มอื่น ๆ ที่มีจุดเชื่อมโยงกับวรรณกรรมเล่มหลัก โดยในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อระบุและจัดกลุ่มความสัมพันธ์ของวรรณกรรมเยาวชน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์และนิยามปฏิบัติการ วรรณกรรมเยาวชนเล่มอื่นที่จะถูกตัดสินว่า มีความสัมพันธ์กับวรรณกรรมเล่มหลัก (ชาร์ลลอตต์ แมงมุมเพื่อนรัก) จะต้องมียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องและผ่านเกณฑ์การพิจารณาเชิงประจักษ์ในแต่ละมิติอย่างชัดเจน ได้แก่ ด้านตัวละคร (ต้องเป็นสัตว์ที่มีพฤติกรรมสะท้อนความเป็นมนุษย์) ด้านฉาก (ต้องดำเนินเรื่องในโรงนาที่มีผลต่อปฏิสัมพันธ์ของตัวละคร) และด้านแนวคิด (ต้องสะท้อนแก่นเรื่องมิตรภาพข้ามสายพันธุ์หรือมิตรภาพระหว่างเพื่อนผ่านพล็อตเรื่องการเสียสละและการช่วยเหลือเกื้อกูล) จำนวน 9 เล่ม ได้แก่ 1) แมงมุมเคนยอดนักสืบ 2) เบ๊บ หมูเลี้ยงแกะ 3) เอช ยอดหนู

อัจฉริยะ 4) พาล์มเมอร์ เด็กชายผู้วิ่งหนีวันเกิด 5) สจ๊วต ลิตเติ้ล เจ้าหนูเผชิญโลก 6) เพื่อนซี้ก้อง 7) มรดกศาสตราจารย์ 8) ลูกแม่น้ำโขง และ 9) แล้วเราก็เป็นเพื่อนกัน

1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งใช้ทฤษฎีสัมพันธบท (Intertextuality) วิเคราะห์งานเขียนสร้างสรรค์ที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ งานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามทฤษฎีสัมพันธบทเพื่อ ส่งเสริมความสามารถในการอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิต โดย Pohdong (2014) การวิจัยครั้งนี้ใช้ทฤษฎีสัมพันธบท (Transtextuality Theory) เป็นกรอบแนวคิดหลักในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างวรรณกรรมเยาวชน ซึ่งทฤษฎีดังกล่าวจำแนกความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทออกเป็น 5 ประเภท ครอบคลุมการอ้างถึงการเลียนแบบโครงเรื่อง และการมีแก่นเรื่องร่วมกัน พบว่ากระบวนการเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ การวิจัยครั้งนี้ จึงนำกรอบแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนโดยพิจารณาความสัมพันธ์ใน 3 ด้าน ได้แก่ ตัวละคร ฉาก และแนวคิด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูล และแบบวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนาเครื่องมือดังกล่าวให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ ดังนี้

2.1 แบบบันทึกข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ใช้สำหรับบันทึกข้อมูลพื้นฐานของหนังสือ ได้แก่ 1) ชื่อเรื่อง 2) ชื่อผู้แต่ง 3) ชื่อผู้แปล 4) ชื่อสำนักพิมพ์ 5) ปีที่พิมพ์ ส่วนที่ 2 คือเกณฑ์คุณสมบัติเบื้องต้น ได้แก่ 1) เป็นหนังสือที่มีให้บริการในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา 2) จัดอยู่ในประเภทวรรณกรรมเยาวชน 3) มีเนื้อหาและรูปแบบที่เหมาะสมกับพัฒนาการ ความสนใจ หรือประสบการณ์ของเด็กและเยาวชน 4) เป็นหนังสือที่มีเนื้อเรื่องสมบูรณ์ มีจุดเริ่มต้น จุดวิกฤต และบทสรุปที่สามารถนำมาวิเคราะห์เนื้อหาได้ ส่วนที่ 4 คือ เกณฑ์ความสัมพันธ์เชิงสหพันธ์วรรณกรรมเล่มหลัก แบ่งเป็น 4 มิติ ได้แก่ 1) มิติด้านตัวละคร มีตัวละครหลักหรือตัวละครสำคัญเป็นแมงมุมหรือสัตว์ และมีการกำหนดลักษณะพฤติกรรมสะท้อนความเป็นมนุษย์ 2) มิติด้านฉาก มีบริบทพื้นที่ที่กายภาพหรือการดำเนินเรื่องหลักเกิดขึ้นในโรงนา ซึ่งส่งผลต่อวิถีชีวิตของตัวละคร 3) มิติด้านแนวคิด (คนกับสัตว์) มีแก่นเรื่องหลักหรือแก่นเรื่องรองที่น่าสนใจ มีตรรกภาพความผูกพันระหว่างมนุษย์กับสัตว์ 4) มิติด้านแนวคิด (ระหว่างเพื่อน) มีแก่นเรื่องหลักหรือแก่นเรื่องรองที่น่าสนใจ มีตรรกภาพ การปรับตัว และการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนมนุษย์หรือเพื่อนสัตว์ด้วยกัน

2.2 แบบวิเคราะห์ เป็นเครื่องมือเชิงลึกที่แบ่งตารางการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ด้านตามกรอบแนวคิด ได้แก่ 1) แบบวิเคราะห์ด้านตัวละคร มุ่งเน้นบันทึกการใช้ตัวละครสัตว์ที่สะท้อนพฤติกรรมมนุษย์ โดยเฉพาะตัวละคร แมงมุม 2) แบบวิเคราะห์ด้านฉาก มุ่งเน้นบันทึกบริบทพื้นที่ทางกายภาพ โดยเฉพาะฉากโรงนาที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของตัวละคร และ 3) แบบวิเคราะห์ด้านแนวคิด มุ่งเน้นบันทึกเหตุการณ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงแนวคิด มีตรรกภาพ ทั้งระหว่างคนกับสัตว์ และระหว่างเพื่อนสัตว์ด้วยกัน

2.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิเคราะห์วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมเยาวชน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบ ประเด็นการวิเคราะห์ (ตัวละคร ฉาก และแนวคิด) นำข้อมูลที่ได้มาสร้างเป็นแบบร่างเครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบ บันทึกรายข้อมูล และแบบวิเคราะห์ห้วงข้อประกอบวรรณกรรม จากนั้นตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการ เสนอต่อ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของเครื่องมือกับวัตถุประสงค์การ วิจัย มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ที่ 0.97 โดยคัดเลือกเฉพาะประเด็น ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าเป็นเครื่องมือที่มีความเที่ยงตรงซึ่งนำไปใช้ได้ ส่วนประเด็นที่มี ข้อบกพร่องหรือได้รับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงแก้ไขภาษาและขอบเขตการบันทึกให้มีความ ชัดเจน รัดกุม และครอบคลุมมากยิ่งขึ้นตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์เนื้อหาในงานวิจัย แบ่ง กระบวนการออกเป็น 3 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

3.1 ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจ รวบรวม และคัดกรองวรรณกรรม ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการสำรวจ รายชื่อหนังสือวรรณกรรมเยาวชนที่มีให้บริการในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จากนั้นทำการอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อหาร่องรอยของความเชื่อมโยงในด้านตัวละคร ฉาก และแนวคิด เมื่อพบหนังสือที่มีความสัมพันธ์กัน จึงทำ การบันทึกข้อมูลบรรณานุกรม และทำการคัดเลือกวรรณกรรมเล่มหลัก คือ เรื่องชาร์ลส์ดัดต์ แมงมุมเพื่อนรัก และ วรรณกรรมเล่มอื่น ๆ จำนวน 9 เล่ม ที่ผ่านเกณฑ์เข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์เชิงลึกต่อไป

3.2 ขั้นตอนที่ 2 การบันทึกและวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนเล่มหลัก ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยทำการ อ่านวรรณกรรมเรื่อง ชาร์ลส์ดัดต์ แมงมุมเพื่อนรัก อย่างละเอียด จากนั้นดำเนินการจัดทำบรรณนิทัศน์โดยสรุป เนื้อเรื่องย่อและประเด็นสำคัญของหนังสือเล่มหลักลงในโปรแกรมไมโครซอฟท์เวิร์ด เพื่อจัดระเบียบข้อมูล จากนั้นใช้แบบบันทึกข้อมูลและแบบวิเคราะห์ที่สร้างขึ้น ทำการบันทึกและวิเคราะห์ พบว่าตัวละครหลักคือ แมง มุม ฉากสำคัญคือ โรงเรียน และมีแนวคิดหลักคือมิตรภาพ 2 รูปแบบ คือ คนกับสัตว์ และ เพื่อนกับเพื่อน

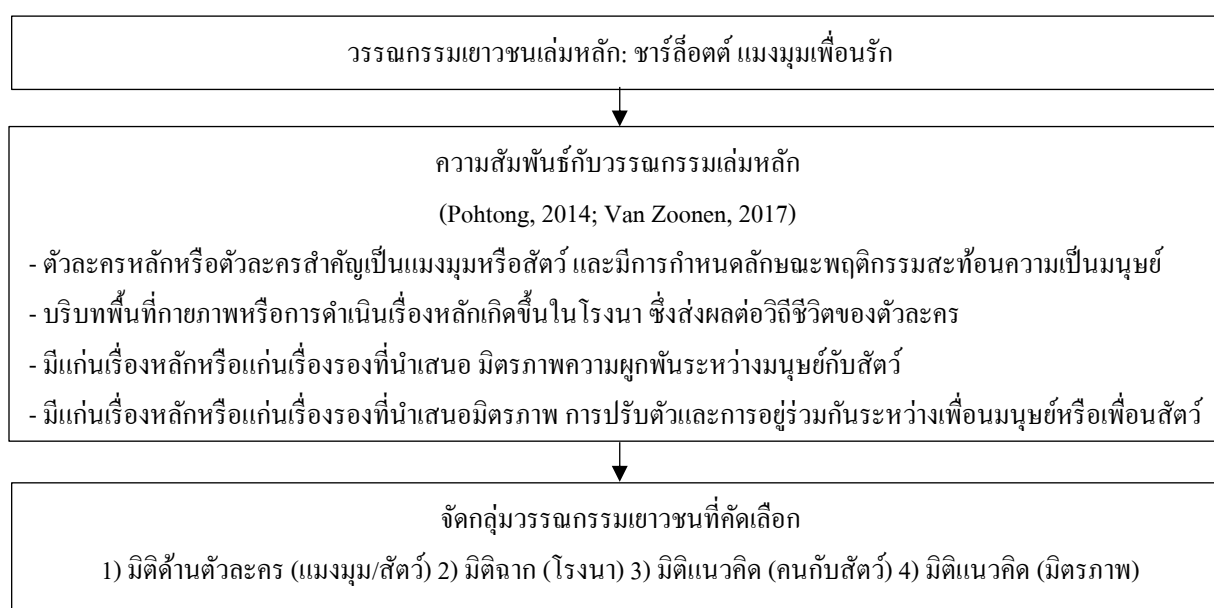
3.3 ขั้นตอนที่ 3 การบันทึกและวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนเล่มอื่นที่สัมพันธ์กัน ผู้วิจัยนำ ประเด็นที่วิเคราะห์ได้จากวรรณกรรมเล่มหลัก (แมงมุม, โรงเรียน, มิตรภาพ) เป็นแนวทางในการอ่านวรรณกรรม เยาวชนอีก 9 เล่ม จากนั้นดำเนินการ จัดทำบรรณนิทัศน์สำหรับวรรณกรรมทั้ง 9 เล่ม ลงในโปรแกรม ไมโครซอฟท์เวิร์ด วิเคราะห์และจัดกลุ่มข้อมูลว่าวรรณกรรมแต่ละเล่มมีความสัมพันธ์กับวรรณกรรมเล่มหลัก ในมิติใดบ้าง เพื่อเตรียมนำข้อมูลไปสังเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกบรรณนิทัศน์และเนื้อเรื่องย่อของ วรรณกรรมเยาวชนเล่มหลัก (ชาร์ลส์ดัดต์ แมงมุมเพื่อนรัก) และวรรณกรรมเยาวชนเล่มอื่น ๆ มาจัดระเบียบและ จำแนกหมวดหมู่ ตามกรอบแนวคิดการวิจัยที่กำหนดไว้ 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ด้านตัวละคร 2) ด้านฉาก

และ 3) ด้านแนวคิด เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลเบื้องต้นในการเปรียบเทียบ จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์เจาะลึกในเนื้อหาของวรรณกรรมเล่มหลัก ที่เป็นจุดเด่นสำคัญ ได้แก่ การใช้ตัวละครแมงมุม การใช้ฉากโรงนา และการนำเสนอแนวคิดเรื่องมิตรภาพระหว่างคนกับสัตว์ และมิตรภาพระหว่างเพื่อน จากนั้นจึงนำรหัสเหล่านี้ไปเป็นแกนกลาง ในการตีความและค้นหาความสอดคล้องกับเนื้อหาของวรรณกรรมเยาวชนเล่มอื่น ๆ ที่ผ่านการคัดเลือก เพื่อหาความสัมพันธ์ทางวรรณกรรม ตามด้วยการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และเปรียบเทียบมาทำการสังเคราะห์แบบอุปนัย โดยจัดกลุ่มวรรณกรรมเยาวชนที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับวรรณกรรมเล่มหลักออกเป็น 4 มิติ (มิติตัวละคร, มิติฉาก, มิติแนวคิดมิตรภาพระหว่างคนกับสัตว์, มิติแนวคิดมิตรภาพระหว่างเพื่อน) เพื่อสร้างเป็นแผนผังความเชื่อมโยงของวรรณกรรม ท้ายสุดนำผลการสังเคราะห์ความเชื่อมโยงที่ได้ มาสรุปและอภิปรายผลร่วมกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่านและจิตวิทยาพัฒนาการของเยาวชน เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดกลุ่มวรรณกรรมที่สัมพันธ์กัน ในฐานะเครื่องมือเชิงกลยุทธ์สำหรับบรรณารักษ์และนักการศึกษาในการจัดบริการ แนะนำหนังสือ และจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อกระตุ้นให้เยาวชนเกิดนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืน

งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นการวิจัยเอกสารที่ไม่เกี่ยวข้องกับมนุษย์โดยตรง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ยึดแนวทางจริยธรรมการวิจัยทางวิชาการ โดยมีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลวรรณกรรมทุกเล่ม เพื่อป้องกันการโจรกรรมทางวรรณกรรม อีกทั้งผู้วิจัยยังระมัดระวังในการตีความเนื้อหาของวรรณกรรม โดยรักษาความเที่ยงตรงและเจตนารมณ์ดั้งเดิมของผู้แต่งและผู้แปลไว้

5. กรอบแนวคิดการวิจัย



ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. วรรณกรรมเยาวชนเล่มหลักที่นำมาศึกษา คือ *ชาร์ลोटต์ แมงมุมเพื่อนรัก* เนื่องจากเป็นวรรณกรรมเยาวชนที่เป็นที่รู้จักแพร่หลายและได้รับความนิยม อีกทั้งเคยได้รับเลือกเป็นหนังสืออ่านนอกเวลาเรียนสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา และได้รับรางวัลนิวเบอรี (Winner of the Newbery Honor Medal) และนิตยสารไทม์ (Time) ยกย่องให้เป็นหนังสือเด็กที่ดีที่สุดในรอบศตวรรษ จึงเป็นหนังสือที่มีคุณค่า เหมาะสำหรับเยาวชน อีกทั้งยังเป็นหนังสือแปลที่มีการใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย มีแนวคิดที่เชื่อมโยงไปสู่เรื่องอื่น ๆ ได้ เพราะเป็นเรื่องใกล้ตัวของเยาวชน ดังนั้นเมื่อเยาวชนอ่านแล้วก็จะติดตามเนื้อหาได้ตลอดทั้งเรื่อง นอกจากนี้ตัวละครที่เป็นสัตว์ต่าง ๆ ย่อมส่งผลให้เยาวชนรู้สึกสนใจและสนุกสนาน รวมถึงการสอดแทรกแนวคิดเรื่องมิตรภาพซึ่งเป็นประเด็นสำคัญสำหรับเยาวชนทุกคน จากนั้นได้จัดทำบรรณนิทัศน์ของวรรณกรรมเยาวชนเล่มหลัก

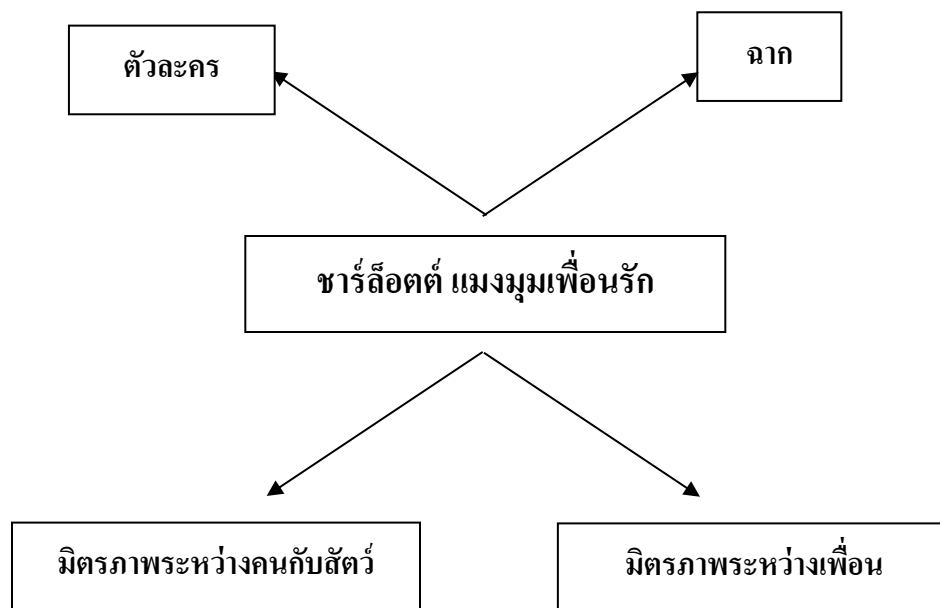


ภาพที่ 1 บรรณนิทัศน์ของวรรณกรรมเยาวชนเล่มหลัก

2. ผลการวิเคราะห์ประเด็นที่น่าสนใจจากเนื้อหาของวรรณกรรมเยาวชนเล่มหลักมีดังนี้
 - 2.1 ตัวละคร ตัวละครหลักของวรรณกรรมเยาวชนเล่มหลัก คือ สัตว์ (แมงมุม-ชาร์ลोटต์)
 - 2.2 ฉาก ฉากในการดำเนินเรื่องส่วนใหญ่ของวรรณกรรมเยาวชนเล่มหลักคือ โรงนา
 - 2.3 แนวคิด แนวคิดสำคัญของวรรณกรรมเยาวชนเล่มหลักคือ มิตรภาพ ซึ่งมี 2 ประเด็น ดังนี้

2.3.1 มิตรภาพระหว่างคนกับสัตว์ คือ คน (เด็กผู้หญิง) กับสัตว์ (หมู)

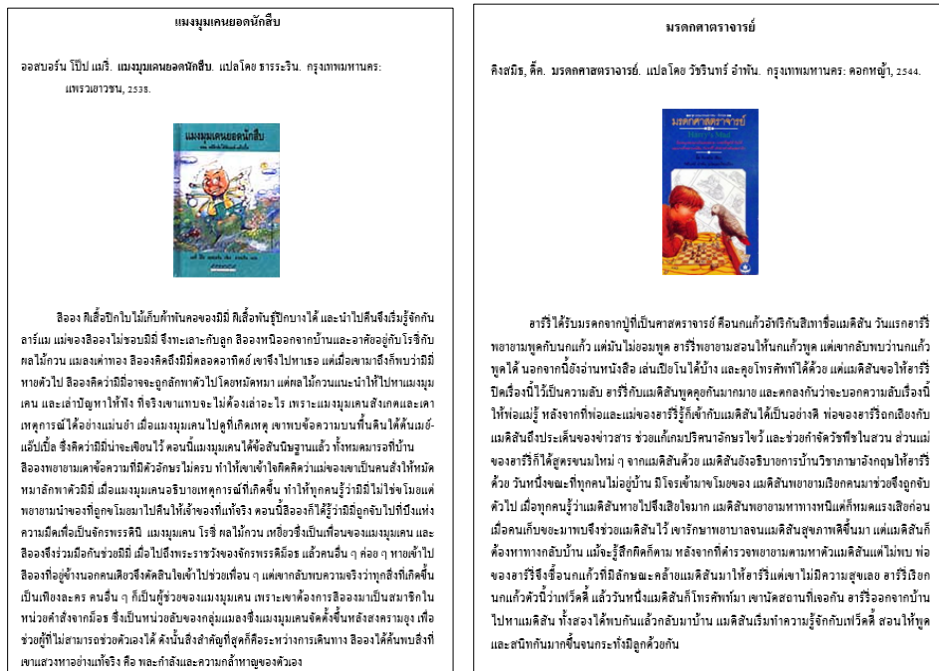
2.3.2 มิตรภาพระหว่างเพื่อน คือ สัตว์ต่าง ๆ ในโรงนา ได้แก่ หมู ห่าน วัว แกะ และไก่
จากการวิเคราะห์ประเด็นที่น่าสนใจของวรรณกรรมเล่มหลักนำเสนอเป็นแผนผังได้ดังนี้



ภาพที่ 2 แผนผังประเด็นที่สำคัญของวรรณกรรมเยาวชนเล่มหลัก

3. วรรณกรรมเยาวชนเล่มอื่นที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับวรรณกรรมเยาวชนเล่มหลัก จากนั้นจัดทำบรรณนิทัศน์ของวรรณกรรมเยาวชนเล่มอื่นที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับวรรณกรรมเยาวชนเล่มหลัก จนกระทั่งครบทุกเล่ม โดยมีข้อมูลเรื่องย่อในบรรณนิทัศน์ ดังนี้ 1) แมงมุมเคนยอนักสืบ ลีออน ลีฟวิง แมลงผีเสื้อตามหาแฟนสาวที่หายตัวไปโดยอาศัยความช่วยเหลือของแมงมุมเคนยอนักสืบผู้เฉลียวฉลาด และพบว่าภารกิจทั้งหมดเป็นการทดสอบเพื่อเข้าร่วมกลุ่มลับ 2) เบ็บ หมูเลี้ยงแกะ เบ็บเป็นลูกหมูกำพร้าเรียนรู้การตอนแกะจากแม่หมาเลี้ยงแกะและค้นพบว่าการพูดคุยอย่างสุภาพได้ผลดีกว่าการข่มขู่ จนชนะการแข่งขันตอนแกะในที่สุด 3) เอช ยอดหมูอัจฉริยะ เอชเป็นหมูที่เข้าใจภาษามนุษย์ได้ทุกคำแต่ไม่เคยเปิดเผย จนวันที่ความฉลาดของเขาปรากฏแก่เจ้าของฟาร์มและได้เป็นสัตว์เลี้ยงตามฟาร์ม 4) พาล์มเมอร์ เด็กชายผู้วิ่งหนีวันเกิด พาล์มเมอร์ไม่ยอมรับหน้าที่บิดคองกพิราบบตามประเพณีของเมือง เขาแอบเลี้ยงนกช้อนิปเปอร์ และเลือกฝ่าแรงกดดันจากเพื่อนเข้าช่วยนกในงาน 5) สจ๊วต ลิตเติล เจ้าหนูเผชิญโลก สจ๊วตเป็นหนูที่มีรูปร่างเล็กจิ๋วแต่กล้าหาญ ออกเดินทางตามหานกที่รักไปยังทิศเหนือและพิสูจน์ว่าความหวังไม่เคยขึ้นอยู่กับขนาดของร่างกาย 6) เพื่อนซี้ก้อง เด็กชายผิวดำออกตามหาพ่อที่ถูกจำคุก

และสุนัขก้องที่บาดเจ็บ สูญเสียทั้งคู่ในที่สุด แต่ได้รับสิ่งที่มีค่ากว่าคือการอ่านออกเขียนได้ 7) มรดกศาสตราจารย์ แฮร์รี่ ได้รับมรดกเป็นนกแก้วอจลริยะชื่อแมด ทั้งสองผูกพันกันจนเมื่อนกถูกขโมย แมดโทรศัพท์หาแฮร์รี่เองเพื่อขอให้มาช่วย 8) ลูกแม่น้ำโขง ปุ่มเด็กชายฐานะดีไม่มีเพื่อนจนได้รู้จักล้วนเด็กชนบทและเรียนรู้วิถีชีวิตริมน้ำ กระทั่งช่วยเด็กสาวจมน้ำและเข้าใจว่าเพื่อนแท้ไม่มีพรมแดน 9) แล้วเราก็คือเพื่อนกัน เอลิซาเบธผู้โดดเดี่ยวได้พบเจนนีเฟอร์ที่อ้างตัวเป็นแม่มด เมื่อถูกสั่งให้ทำสิ่งที่รับไม่ได้เธอยืนหยัดปฏิเสธ และทั้งสองกลายเป็นเพื่อนกันอย่างเท่าเทียม



ภาพที่ 3 ตัวอย่างบรรณนิทัศน์ของวรรณกรรมเยาวชนอื่นที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับวรรณกรรมเยาวชนเล่มหลัก

4. ผลการวิเคราะห์ประเด็นที่น่าสนใจและการวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนเล่มอื่นที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กันมีดังนี้

4.1 ตัวละครเป็นแมงมุม มีเรื่องที่มีประเด็นคล้ายกันจำนวน 1 ชื่อเรื่อง ได้แก่ แมงมุมเคนยอดนักสืบ ซึ่งมีตัวละครหลักเป็นแมงมุมเหมือนกัน โดยผู้เขียนนำเสนอคุณค่าและบทเรียนชีวิตผ่านมุมมองของสัตว์ที่เล็กเกินกว่าที่มนุษย์จะให้ความสนใจ หรือมนุษย์อาจมองเป็นอันตราย ให้ผู้อ่านเปลี่ยนมุมมองความคิดต่อสัตว์ประเภทนี้ และการกระทำของสัตว์กลับกลายเป็นข้อคิดในการดำเนินชีวิตของมนุษย์

4.2 ฉากในโรงนา มีเรื่องที่มีประเด็นคล้ายกันจำนวน 2 ชื่อเรื่อง ได้แก่ เบ๊บ หมูเลี้ยงแกะ และ เอช ยอดหมูอัจฉริยะ ซึ่งล้วนใช้โรงนาเป็นฉากในการดำเนินเรื่อง เช่นเดียวกับวรรณกรรมเล่มหลักที่บรรยายฉากโรงนาทำหน้าที่เป็นพื้นที่เชิงสัญลักษณ์แห่งชีวิต มิตรภาพ และการพัฒนาการของตัวละคร

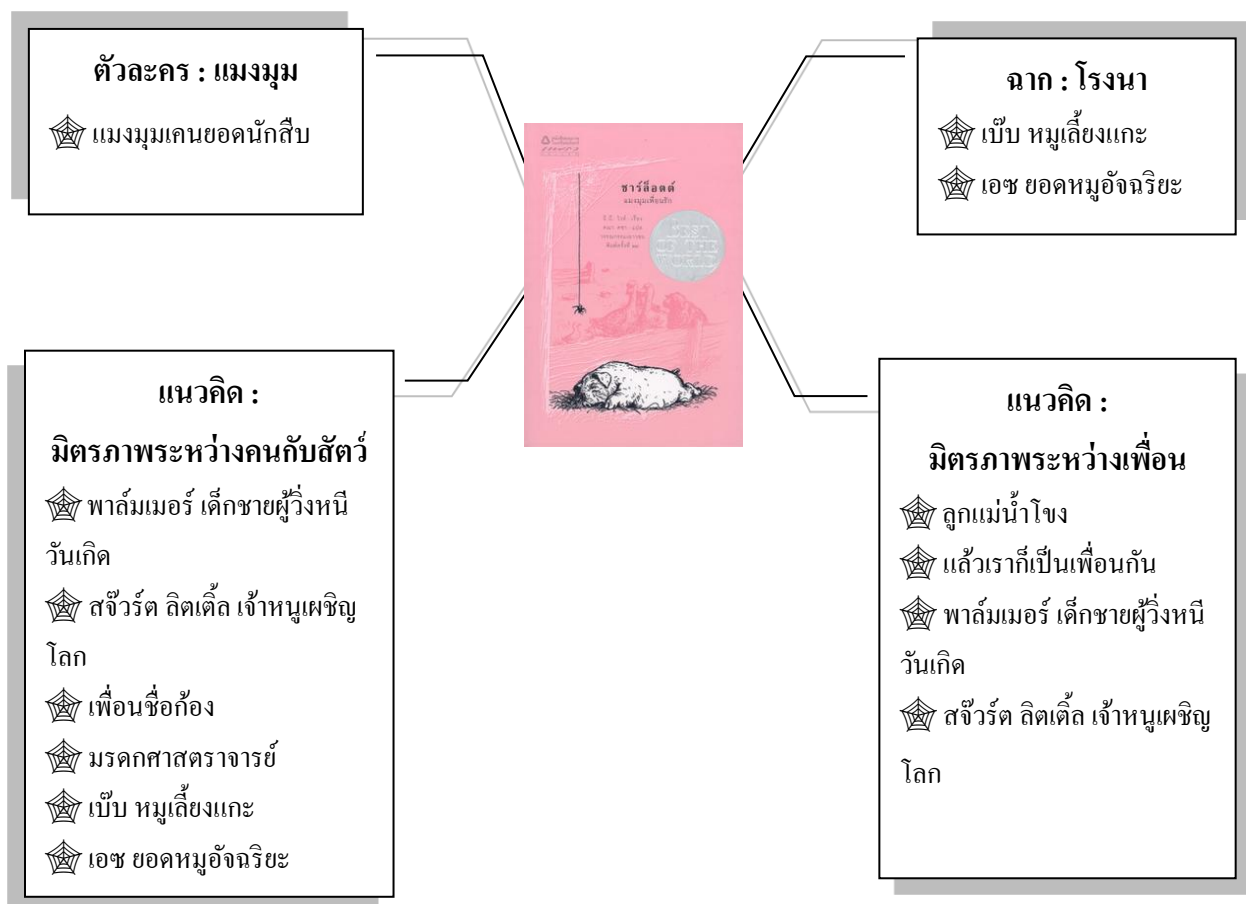
4.3 แนวคิดเรื่องมิตรภาพระหว่างคนกับสัตว์ มีเรื่องที่มีประเด็นคล้ายกันจำนวน 6 ชื่อเรื่อง ได้แก่ พาล์มเมอร์ เด็กชายผู้วิ่งหนีวันเกิด สจ๊วต ลิตเติ้ล เจ้าหนูเผชิญโลก เพื่อนซื่อก๊อแง มรดกศาสตราจารย์ เบ๊บ หมูเลี้ยงแกะ และเอช ยอดหมูอัจฉริยะ วรรณกรรมทุกเล่มนำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสัตว์ที่ก้าวข้ามขอบเขตสายพันธุ์ สะท้อนแนวคิดว่ามีมิตรภาพที่แท้จริงไม่จำกัดเพียงความเหมือนหรือสายพันธุ์เดียวกัน เราอยู่ร่วมกันอย่างแตกต่างได้ และชีวิตทุกชีวิตมีคุณค่าไม่ว่าจะเป็นคนหรือสัตว์ ล้วนมีชีวิตจิตใจด้วยกันทั้งสิ้น

4.4 แนวคิดเรื่องมิตรภาพระหว่างเพื่อน มีเรื่องที่มีประเด็นคล้ายกันจำนวน 4 ชื่อเรื่อง ได้แก่ ลูกแม่น้ำโขง แล้วเราก็เป็นเพื่อนกัน พาล์มเมอร์ เด็กชายผู้วิ่งหนีวันเกิด และสจ๊วต ลิตเติ้ล เจ้าหนูเผชิญโลก วรรณกรรมเหล่านี้มีแก่นร่วมคือการนำเสนอมิตรภาพในวัยเยาว์ที่ลึกซึ้งและมีความหมาย ซึ่งเกิดขึ้นท่ามกลางความแตกต่างและอุปสรรค

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนเล่มอื่นที่มีประเด็นสัมพันธ์กัน

ที่	ประเด็นที่น่าสนใจ	วรรณกรรมเยาวชนเล่มอื่น
1	ตัวละคร : แมงมุม	1) แมงมุมเคนยอดนักสืบ
2	ฉาก : โรงนา	1) เบ๊บ หมูเลี้ยงแกะ 2) เอช ยอดหมูอัจฉริยะ
3	แนวคิด : มิตรภาพระหว่างคนกับสัตว์	1) พาล์มเมอร์ เด็กชายผู้วิ่งหนีวันเกิด 2) สจ๊วต ลิตเติ้ล เจ้าหนูเผชิญโลก 3) เพื่อนซื่อก๊อแง 4) มรดกศาสตราจารย์ 5) เบ๊บ หมูเลี้ยงแกะ 6) เอช ยอดหมูอัจฉริยะ
4	แนวคิด : มิตรภาพระหว่างเพื่อน	1) ลูกแม่น้ำโขง 2) แล้วเราก็เป็นเพื่อนกัน 3) พาล์มเมอร์ เด็กชายผู้วิ่งหนีวันเกิด 4) สจ๊วต ลิตเติ้ล เจ้าหนูเผชิญโลก

เมื่อนำวรรณกรรมเยาวชนเล่มอื่นที่มีประเด็นสัมพันธ์กันมาแสดงเป็นแผนผังความเชื่อมโยงของวรรณกรรมเล่มหลักและวรรณกรรมเล่มอื่นที่สัมพันธ์กัน เพื่อสะท้อนความสัมพันธ์ของวรรณกรรมเยาวชนที่ได้ศึกษาซึ่งจะสะท้อนถึงความสัมพันธ์ของเนื้อหาในวรรณกรรมเยาวชนที่มีความเชื่อมโยงกันจะได้ ดังภาพที่ 4



ภาพที่ 4 แผนผังความเชื่อมโยงของวรรณกรรมเล่มหลักและวรรณกรรมเล่มอื่นที่สัมพันธ์กัน

ผลการศึกษาที่ปรากฏว่าวรรณกรรมเยาวชนส่วนใหญ่เป็นเรื่องชีวิตสัตว์ซึ่งเป็นการดำรงชีวิตของสัตว์หรือการกำหนดตัวละครที่เป็นสัตว์ให้มีลักษณะเหมือนมนุษย์ เป็นเนื้อเรื่องของวรรณกรรมเยาวชนชื่นชอบ

(Chiengthong, 1987; Intarakamhaeng, 1977) ตัวละครที่เป็นสัตว์ต่าง ๆ นั้น มีการแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมในเรื่องราวคล้ายมนุษย์ เช่น มีชื่อ มีอายุใกล้เคียงกับเยาวชน มีความสมจริงตามสถานภาพและบทบาท นอกจากจะทำให้เยาวชนที่ได้อ่านวรรณกรรมรู้สึกสนุกแล้วยังเปรียบเป็นการสะท้อนจิตใจของเยาวชนบางคนที่ยังประสบกับสถานการณ์ใกล้เคียงกันอีกด้วย (Charunat, 1995; Rattakorn, 1986; Sirisingh, 1981) นอกจากนี้ผลจากการกำหนดลักษณะหรือพฤติกรรมของตัวละครให้เป็นไปตามธรรมชาติก็จะทำให้เยาวชนเข้าใจธรรมชาติของทั้งสัตว์ประเภทนั้นได้ด้วย (Kongkanan, 1990) ดังจะเห็นได้จากตัวละครที่เป็นแมงมุมที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนเล่มหลักและวรรณกรรมเยาวชนเล่มอื่นที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับเล่มหลัก คือ แมงมุมเคนยอดนักสืบ

ฉากในเรื่องหากเป็นบรรยากาศที่มีอยู่จริงก็จะส่งผลให้เยาวชนจินตนาการตามได้ง่ายขึ้น ฉากที่ดีต้องชัดเจนและเปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับการดำเนินเรื่อง และต้องเลือกฉากหรือบรรยากาศให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องด้วย (Changtada, 1988; Chiengthong, 1987) ดังจะเห็นได้จากฉากในโรงนาที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนเล่มหลักและวรรณกรรมเยาวชนเล่มอื่นที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับเล่มหลัก คือ 1) เบ๊บ หมูเลี้ยงแกะ และ 2) เอช ยอดหมูอัจฉริยะ

แนวคิดเรื่องมิตรภาพเป็นแนวคิดที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อเรื่องได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังให้ความรู้และบทเรียนแก่เยาวชนได้ทำความเข้าใจถึงการปรับตัวและการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันของคนในสังคม หล่อหลอมให้เยาวชนเป็นคนที่มีจิตใจโอบอ้อมอารีและมีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่นซึ่งจะเป็นแนวปฏิบัติให้ใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างเหมาะสม (Charunat, 1995; Rattakorn, 1986; Ra-wingthong, 1997) ดังจะเห็นได้จากแนวคิดมิตรภาพระหว่างคนกับสัตว์ที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนเล่มหลักและวรรณกรรมเยาวชนเล่มอื่นที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับเล่มหลัก คือ 1) พาล์มเมอร์ เด็กชายผู้วิ่งหนีวันเกิด 2) สจ๊วต ลิตเติ้ล เจ้าหนูเผชิญโลก 3) เพื่อนซื่อก๊อง และ 4) มรดกศาสตราจารย์ 5) เบ๊บ หมูเลี้ยงแกะ 6) เอช ยอดหมูอัจฉริยะ นอกจากนี้ยังมีแนวคิดมิตรภาพระหว่างเพื่อน คือ 1) ลูกแม่น้ำโขง 2) แล้วเราก็เป็นเพื่อนกัน 3) พาล์มเมอร์ เด็กชายผู้วิ่งหนีวันเกิด และ 4) สจ๊วต ลิตเติ้ล เจ้าหนูเผชิญโลก

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กันเป็นแนวทางที่มีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับการส่งเสริมการอ่านในประเทศไทย เนื่องจากวรรณกรรมเยาวชนต่างประเทศที่ได้รับการแปลเป็นภาษาไทยมีบทบาทสำคัญในการขยายมุมมองโลกของเยาวชนไทย และเมื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับวรรณกรรมเยาวชนไทยที่มีเนื้อหาคล้ายกัน จะช่วยให้เยาวชนเห็นคุณค่าของวรรณกรรมทั้งสองวัฒนธรรมอย่างเชื่อมโยงกัน อย่างไรก็ตามวรรณกรรมเยาวชนที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกมานั้นเป็นวรรณกรรมเยาวชนที่โด่งดังในช่วงตั้งแต่ปี ค.ศ. 1945 (เรื่อง สจ๊วต ลิตเติ้ล เจ้าหนูเผชิญโลก) จนถึงปี ค.ศ. 2001 (เรื่องลูกแม่น้ำโขง) ซึ่งแสดงให้เห็นบริบทโลกในยุคศตวรรษที่ 20 ที่อาจมีความแตกต่างกับปัจจุบัน มีเนื้อหาที่

เยาวชนในปัจจุบันอาจไม่ได้มีประสบการณ์ร่วม ซึ่งอาจทำให้เกิดการตั้งคำถามในการอ่านวรรณกรรมในด้านที่เกี่ยวข้องกับบริบทสังคมในช่วงเวลาดังกล่าว หรือเรื่องราวเชิงประสบการณ์ในเนื้อหา

ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์

ห้องสมุดที่ให้บริการเยาวชนควรรวบรวมวรรณกรรมเยาวชนทั้งต่างประเทศและประเทศไทย เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการให้บริการอย่างครอบคลุม เยาวชนจะได้เรียนรู้ทั้งแนวคิดที่สะท้อนจากเนื้อเรื่อง ตลอดจนวัฒนธรรมที่หลากหลาย นอกจากนี้บรรณารักษ์ยังนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านซึ่งอาจเป็นนิทรรศการแนะนำหนังสือที่น่าสนใจหรือหนังสือที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กัน ส่งผลให้เยาวชนหรือผู้สนใจใช้บริการห้องสมุดมากขึ้น อีกทั้งยังนำไปใช้ในการพิจารณาคัดเลือกวรรณกรรมเยาวชนที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันหรือสัมพันธ์กันได้ด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาขยายขอบเขตการวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่สัมพันธ์กันโดยใช้วรรณกรรมเยาวชนไทยเป็นเล่มหลัก เพื่อเปรียบเทียบกับวรรณกรรมเยาวชนต่างประเทศในประเด็นที่คล้ายกัน รวมถึงการศึกษาเพิ่มเติมในบริบทความเปลี่ยนแปลงของสังคมผ่านเนื้อหา จาก ตัวละคร และสิ่งที่สะท้อนอยู่ในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้คัดเลือกมาซึ่งเป็นวรรณกรรมในยุคศตวรรษที่ 20 ในด้านความแตกต่างและความสัมพันธ์ระหว่างยุคสมัยโดยควรมีการศึกษาวรรณกรรมเยาวชนร่วมสมัยในยุคศตวรรษที่ 21 นี้เพิ่มเติมหรือทำการเปรียบเทียบ สะท้อน แนวทางในการพัฒนาเนื้อหาให้เข้าถึงเยาวชนในยุคปัจจุบันเพื่อเป็นการส่งเสริมความสนใจในการอ่านของเยาวชนในอนาคตให้เพิ่มมากยิ่งขึ้นด้วย

นอกจากนี้ควรศึกษาประสิทธิภาพของการนำวรรณกรรมเยาวชนที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กันไปใช้ในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดหรือในชั้นเรียน เพื่อประเมินผลต่อพัฒนาการการอ่านของเยาวชน รวมทั้งควรพัฒนากลุ่มมือสำหรับบรรณารักษ์และนักการศึกษาในการจัดกลุ่มและแนะนำวรรณกรรมเยาวชนที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบต่อไป

สรุป

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กันในงานวิจัยนี้ เป็นฐานระบบเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านของเด็กไทย โดยมีแนวคิดที่ต้องเริ่มจากการเลือกวรรณกรรมเยาวชนเล่มหลักก่อน แล้ววิเคราะห์ประเด็นที่น่าสนใจ นั่นคือ ตัวละคร ฉาก และแนวคิด จากนั้นจึงศึกษาวรรณกรรมเยาวชนเล่มอื่นที่มีความสัมพันธ์กันในประเด็นต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ทั้งนี้วรรณกรรมเยาวชนบางชื่อเรื่องอาจมีแนวคิดมากกว่าหนึ่งแนวคิดก็ได้ ประโยชน์ของการวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กันคือ การส่งเสริมการอ่านในกรณีที่มีผู้อ่านสนใจประเด็นที่สำคัญของวรรณกรรมเล่มนั้น ๆ โดยผู้อ่านจะค้นหาวรรณกรรมเยาวชนที่มีเนื้อหา

คล้ายกันได้ตามความต้องการอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดการจูงใจให้อ่านหนังสือและมีนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น และการอ่านทำให้พัฒนาต่อขยายไปสู่การเรียนรู้ในด้านอื่น ๆ ของเยาวชน แก้ปัญหาพัฒนาการด้านการเขียนการอ่านที่ล่าช้าของเยาวชนในประเทศไทยปัจจุบัน ให้มีแนวโน้มดีขึ้นในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- Changtada, R. (1988). *Books for children*. Mahasarakham: Srinakharinwirot University Mahasarakham. (In Thai)
- Charunat, S. (1995). *Handbook for writing fiction and non-fiction for children*. Bangkok: Thai Language Development Institute, Department of Curriculum and Instruction Development, Ministry of Education. (In Thai)
- Chiangthong, P. (1987). *Children's literature*. Bangkok: Chomrom Dek. (In Thai)
- Intarakamhaeng, R. (1977). *Literature for children and adolescents*. Bangkok: Duang Kamol. (In Thai)
- Kongkanan, W. (1990). *Literary studies* (2nd ed.). Bangkok: Thai Watana Panich. (In Thai)
- Mallikamas, K. (1995). *Literary criticism*. Bangkok: Ramkhamhaeng University Press. (In Thai)
- Pohtong, K. (2014). *Development of an instructional model based on transtextuality theory to enhance creative reading and creative writing ability of Undergraduate students* (Doctoral dissertation). Silpakorn University. (In Thai)
- Rattakorn, L. (1986). *Writing and translating books for adolescents*. Bangkok: Suwiriyan. (In Thai)
- Ra-wingthong, N. (1997). *Analysis of children's fiction literature awarded in the National Book Week 1987–1993* (Master's thesis). Srinakharinwirot University, Bangkok. (In Thai)
- Sirisingh, W. (1981). *Writing stories for children: Proceedings of the workshop on writing books for children by Srinakharinwirot University and UNESCO*. Bangkok: Suwiriyan. (In Thai)
- ThaiHealth Promotion Foundation. (2026). *ThaiHPF is pleased that the "Miracle of Reading, Reading, Reading" project has helped Thai children develop well according to their age, increasing their reading skills by 69.84%*. Retrieved from <https://www.happyreading.in.th/news/05032569/> (In Thai)
- Tomlinson, C. M., & Lynch-Brown, C. (2008). *Essentials of children's literature* (6th ed.). Boston, MA: Allyn and Bacon.

Van Zoonen, L. (2017). Intertextuality. In P. Rössler, C. Hoffner, & L. van Zoonen (Eds.), *The international encyclopedia of media effects*. Wiley-Blackwell. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/313405629_Intertextuality